

## Τίτλος πρότασης

**«Κόδρα Πράσινο Ανοιχτό Πάρκο – Ένας Συμμετοχικός Κόμβος Πολιτισμού, Μνήμης και Βιωσιμότητας»**

### ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το «Κόδρα Πράσινο Ανοιχτό Πάρκο» προτείνει τη μετατροπή του πρώην στρατοπέδου Κόδρα σε έναν ζωντανό, συμμετοχικό και βιώσιμο δημόσιο χώρο για όλους.

Η πρόταση ακολουθεί τις αρχές του **New European Bauhaus (NEB)** — **βιωσιμότητα, αισθητική, συμπερίληψη** — και θέτει στο επίκεντρο **τους πολίτες της Καλαμαριάς και της Θεσσαλονίκης** ως συνδημιουργούς του χώρου.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός **μητροπολιτικού πάρκου** που θα συνδέει:

- το **περιβάλλον** (αναδάσωση, ήπιες υποδομές, ανακύκλωση υλικών),
- την **πολιτιστική μνήμη** (αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, υπαίθρια εκθέματα, Μονοπάτι Ιστορίας),
- και την **κοινωνική συμμετοχή** (εργαστήρια co-design, δράσεις σχολείων, ενεργή συντήρηση από πολίτες).

Το Κόδρα φιλοδοξεί να αποτελέσει **πυλώνα πράσινης μετάβασης και πρότυπο NEB για την ευρύτερη Θεσσαλονίκη**, ενοποιώντας ιστορική ταυτότητα, τέχνη και βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

### 1. Όραμα

Η πρόταση στοχεύει στη **μεταμόρφωση του πρώην στρατοπέδου Κόδρα** σε έναν **ζωντανό, συμμετοχικό και βιώσιμο δημόσιο χώρο** που θα συνδέει την ιστορική μνήμη, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον με τη σύγχρονη αστική ζωή.

Ο χώρος προτείνεται να εξελιχθεί σε **μητροπολιτικό πάρκο και εργαστήριο πράσινης μετάβασης** για την Καλαμαριά και ολόκληρη τη Θεσσαλονίκη, με πρωταγωνιστές τους ίδιους τους πολίτες.

## 2. Βασικές αρχές (σύμφωνα με το New European Bauhaus)

| ΑΡΧΗ NEB    | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ                                                                                                                                                                                 |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ | Ενίσχυση της βιοποικιλότητας, δημιουργία φυσικών διαδρομών, ανακύκλωση υλικών, ενεργειακή αυτονομία (φωτοβολταϊκά, συλλογή ομβρίων), κυκλική οικονομία σε δράσεις πολιτισμού.                     |
| ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ   | Ανάδειξη στρατιωτικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, καλλιτεχνικές παρεμβάσεις, εικαστικές διαδρομές, ενσωμάτωση φυσικών υλικών και φωτισμού χαμηλής όχλησης.   |
| ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ | Ενεργή συμμετοχή κατοίκων, σχολείων, πολιτιστικών συλλόγων, ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία. Συνελεύσεις πολιτών, εργαστήρια σχεδιασμού (co-design workshops) και συμμετοχικός προϋπολογισμός. |

## 3. Κεντρικοί Άξονες Παρέμβασης

### 3.1 Πράσινη Αναγέννηση

- Δημιουργία **ενιαίου μητροπολιτικού πάρκου** με ζώνες περιπάτου, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και αστικής γεωργίας.
- Αναδάσωση με **ενδημικά φυτά** και χρήση οικολογικών υλικών.
- **Επανασύνδεση του χώρου με τη θάλασσα** μέσω πράσινης διαδρομής και πεζόδρομου που υπερβαίνει την αστική αποκοπή του 1954.

### 3.2 Πολιτιστική και Ιστορική Μνήμη

- Επαναχρησιμοποίηση των **διατηρητέων κτιρίων** ως μικρά μουσεία, κέντρα τέχνης και πολιτιστικών σπουδών.
- Δημιουργία «**Μονοπατιού Μνήμης**», που θα συνδέει τις ιστορικές φάσεις του χώρου — από την Οθωμανική περίοδο έως το σήμερα.
- Μόνιμη υπαίθρια εγκατάσταση αφιερωμένη στους **1619 αγνοούμενους της Κύπρου**.

### 3.3 Κόμβος Πολιτών και Καινοτομίας

- Δημιουργία **Ανοιχτού Εργαστηρίου Πόλης (Urban Lab)**, όπου πολίτες, φοιτητές και επιστήμονες θα σχεδιάζουν μικρές παρεμβάσεις πράσινης και κοινωνικής καινοτομίας.

- Εκπαίδευση των κατοίκων σε **δεξιότητες βιώσιμης αστικότητας** (π.χ. ανακύκλωση, μικροπαρεμβάσεις, ενεργειακή εξοικονόμηση).
- Πλατφόρμα «**Κόδρα Συμμετοχή**», ψηφιακός χώρος διαλόγου, συνδιαμόρφωσης και συντήρησης των δράσεων.

### **3.4 Πάρκο για Όλους**

- Πρόσβαση χωρίς φραγμούς για ΑμεΑ, παιδιά και ηλικιωμένους.
- Δημιουργία «**ήσυχων ζωνών**» για ανάπαυση, στοχασμό και ψυχική ευεξία.
- Χώροι **αστικής αναψυχής**, ήπιας άθλησης και πολιτιστικών εκδηλώσεων μικρής κλίμακας.

## **4. Ο ρόλος των πολιτών της Καλαμαριάς και της Θεσσαλονίκης**

Η πρόταση θεμελιώνεται στην **ενεργό συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας**:

- Οι **κάτοικοι** καθίστανται **συνδημιοργοί** του πάρκου, όχι απλοί χρήστες.
- Οι **πολιτιστικοί και αθλητικοί σύλλογοι** της Καλαμαριάς θα αναλάβουν τη διοργάνωση θεματικών εκδηλώσεων.
- Οι **μαθητές και φοιτητές** θα συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα σχεδιασμού και περιβαλλοντικής συνείδησης.
- Η **Θεσσαλονίκη**, μέσα από το Κόδρα, αποκτά ένα **πρότυπο μητροπολιτικό κέντρο συμμετοχικής πράσινης ανάπτυξης**.

## **5. Αναμενόμενα αποτελέσματα**

- Επανασύνδεση των πολιτών με την ιστορική και φυσική ταυτότητα του τόπου.
- Δημιουργία **κοινού χώρου πολιτισμού και βιωσιμότητας**.
- Ενίσχυση της **τοπικής συνοχής** και της **συμμετοχικής διακυβέρνησης**.
- Προώθηση της **πράσινης οικονομίας** και της **πολιτιστικής επιχειρηματικότητας**.
- Μετατροπή του πρώην στρατοπέδου Κόδρα σε **ευρωπαϊκό παράδειγμα NEB μετασχηματισμού**.

## **6. Προτεινόμενη μορφή συνεργασίας**

Η πρόταση μπορεί να υλοποιηθεί με τη συνεργασία:

- **Δήμου Καλαμαριάς** (φορέας διαχείρισης)
- **Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας** (θεσμική στήριξη και κόμβος NEB)
- **Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης** (ΑΠΘ, ΠΑΜΑΚ, ΔΠΑΕ)
- **Τοπικών συλλόγων πολιτών και καλλιτεχνών**
- **Εθελοντών και ΜΚΟ** για την οικολογική και κοινωνική διάσταση.

## **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ**

Ονοματεπώνυμο: Ελευθέριος Βεργετζής

Ρόλος / Ιδιότητα: Κάτοικος Καλαμαριάς

Email επικοινωνίας: elvergetzis@gmail.com

Περιοχή / Δήμος: Καλαμαριά – Θεσσαλονίκη